

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних комунікацій та політичного аналізу

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

«Стратегічні комунікації в безпековому контексті»

підготовки

магістра

спеціальності

**291 Міжнародні відносини, суспільні
комунікації та регіональні студії**

**освітньо-професійної
програми**

**Міжнародна інформація та суспільні
комунікації**

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента «Стратегічні комунікації в безпековому контексті» підготовки магістра, галузі знань 29 Міжнародні відносини, спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, освітньо-професійної програми Міжнародна інформація та суспільні комунікації.

Розробник: д. політ. н., професор, професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу Карпчук Наталія Петрівна

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Карпчук Н. П.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу,
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	29 Міжнародні відносини, 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії, Міжнародна інформація та суспільні комунікації, магістр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції ¹ 28 год.
		Семінарські ² 26 год.
		Самостійна робота 58 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ППП: Карпчук Наталія Петрівна

Науковий ступінь: доктор політичних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри міжнародних комунікацій та політичного аналізу

Контактна інформація Natalia.Karpchuk@vnu.edu.ua, 097 494 3183

Дні занять : заняття проводяться у відповідності до розкладу занять, який розміщений на сайті <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Поняття «стратегічні комунікації», їх складові. Наративи у стратегічних комунікаціях. Національні інтереси в стратегічних комунікаціях держав. Безпековий компонент стратегічних комунікацій. Деструктивні комунікації в гібридній війні. Зв'язок стратегічних комунікацій із зовнішньою політикою держави. Протидія деструктивним інформаційним та гібридним впливам. Стратегічні комунікації ЄС. Протидія ЄС поширенню радикалізму й екстремізму. Стратегічні комунікації НАТО. Цивільний захист, гуманітарна допомога й миротворча діяльність як компоненти стратегічних комунікацій.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою курсу є дати знання щодо сутності стратегічних комунікацій у контексті безпекових викликів міжнародних акторів.

¹ У випадку малокомплектної групи кількість годин може бути зменшено.

² У випадку малокомплектної групи кількість годин може бути зменшено.

Основними завданнями курсу є вивчення базових категорій і понять стратегічних комунікацій, вироблення й вдосконалення навичок аналізу інструментів стратегічних комунікацій, до яких вдаються учасники міжнародних відносин.

Пререквізити: немає.

Постреквізити: Інформаційне забезпечення зовнішньополітичної діяльності, Інформаційно-прогностичний інструментарій в МВ, Аналіз регіональної безпеки, Кваліфікаційна робота, Кваліфікаційний іспит.

3. Результати навчання (Компетентності).

	Ефекти	Відповідний код критерію
Загальні компетентності	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	ЗК 1
	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 2
	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми	ЗК 3
	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК 5
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	ЗК 6
Спеціальні (фахові) компетентності	Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.	СК 3
	Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.	СК 4
	Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	СК 5
	Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.	СК 9
	Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.	СК 10
Результати навчання	Знати та розуміти природу джерел та напрямів еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стану теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики.	РН 01
	Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.	РН 04
	Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.	РН 06

	Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	РН 12
--	--	--------------

4. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / бали
Змістовий модуль 1. Інформаційний вимір стратегічних комунікацій						
Тема 1. Стратегічні комунікації, їх компоненти.	14	4	2	7	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6 балів
Тема 2. Деструктивні комунікації в гібридній війні	16	4	4	7	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6+6 балів
Тема 3. Медіа як інструмент стратегічних комунікацій. Медіа-грамотність	10	2	2	6		ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6 балів
Тема 4. Стратегічні комунікації НАТО	11	2	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6 балів
Тема 5. Case-study стратегічних комунікацій держав	11	2	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 7 балів
Разом за змістовим модулем 1	62	14	12	32	4	37
Змістовий модуль 2. Безпековий вимір стратегічних комунікацій						
Тема 6. Стратегічні комунікації ЄС в контексті спільної безпекової політики	16	4	4	7	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6+6 балів
Тема 7. Боротьба ЄС з пропагандою РФ та екстремізмом ДАШ	16	4	4	7	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6+6 балів
Тема 8. Цивільний захист, гуманітарна допомога та миротворча діяльність як складові стратегічних комунікацій ЄС	15	4	4	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 6+6 балів
Тема 9. Стратегічні комунікації України	11	2	2	6	1	ДС, РЗ/К, П, РМГ, 7 балів
Разом за змістовим модулем 2	58	14	14	26	4	43
						МКР – 60 балів
Поточний контроль: (37 балів + 43 бали)/2 (змістових модулів) = 40 балів						
Усього години	120	28	26	58	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо. П - презентація.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять, підготовка до іспиту

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
читання літератури для занять	20
підготовка доповіді / презентації	18
підготовка до модульної контрольної роботи	10
підготовка до іспиту	10
Загальна кількість годин	58

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Відвідування лекцій – індивідуальне рішення магістра. Але відсутність на семінарських заняттях повинна бути обґрунтована об’єктивними причинами (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах, працевлаштування тощо). У такому разі навчання може відбуватись за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

В умовах дії воєнного стану або карантинних обмежень освітній процес в університеті може здійснюється за змішаною формою навчання, а саме: очно в аудиторії або дистанційно в Microsoft Teams.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та екзаменів (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення курсу.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Усі теоретичні завдання здаються у день проведення семінару. Студенти, які працюють, узгоджують графік здачі завдань з викладачем. Пропущені заняття здаються лише за наявності підтвердження вагомої причини відсутності (довідка про відсутність через хворобу чи заява про потребу пропустити заняття).

Якщо студент пройшов тренінг і отримав відповідний Сертифікат, то тема /теми дисципліни чи модульні контрольні роботи (робота) можуть бути зараховані (залежить від тематики тренінгу й вирішується окремо в кожному індивідуальному випадку).

Якщо студент пройшов тренінг за проектом «Стратегічні комунікації ЄС: протидія деструктивним впливам» програми ERASMUS+ напряму Модуль Жана Моне (№ 101047033 ERASMUS-JMO-2021-MODULE)», може лекції не відвідувати й буде оцінений за результатами Сертифікату проекту та підсумкового модулю.

Складання заліку з курсу регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozhprootzin%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є іспит. Проте, якщо здобувач отримав загалом мінімум 75 балів за усі види роботи, іспит може не здавати. Якщо має 75 балів і більше, але хоче підвищити свій результат, здає екзамен. Іспит проводиться в усній формі. Екзаменаційний білет включає 3 питання. На іспиті здобувач отримує від 0 до 60 балів. Загальна сума балів за курс становить 100. Вона формується як сума балів за поточне оцінювання (40 балів) і підсумкове оцінювання (60 балів).

Питання для іспиту:

1. Поява й еволюція поняття «стратегічні комунікації»
2. Публічна дипломатія як компонент стратегічних комунікацій
3. Міжнародний PR як компонент стратегічних комунікацій
4. Інформаційно-психологічні операції як компонент стратегічних комунікацій
5. Деструктивні комунікації, їх форми
6. Гібридна війна
7. Гібридні впливи
8. Медіа у просуванні національного інтересу держави
9. Медіа у формуванні іміджу держави та її керівництва
10. Медіа як інструмент деструктивної пропаганди
11. Медіа-грамотність як протидія негативному медіа-впливу
12. Специфіка стратегічних комунікацій НАТО
13. СтратКом НАТО у просуванні позитивного іміджу Альянсу й роз'яснення місії НАТО
14. Робота з цільовою аудиторією
15. Безпекова політика ЄС
16. Розуміння стратегічних комунікацій у ЄС
17. Інституалізація страткому ЄС
18. Місії СтратКомів ЄС
19. East StratCom – взаємодія з країнами Східного Партнерства
20. EUvsDisinfo.
21. Діяльність СтратКомів ЄС на Балканах та в Північній Африці
22. Протидія поширенню ідей екстремізму й радикалізму
23. Цивільний захист у ЄС
24. Гуманітарна допомога ЄС
25. Миротворча діяльність ЄС
26. Інституалізація стратегічних комунікацій в Україні
27. Просування національного інтересу України за кордоном
28. Боротьба з деструктивною пропагандою та фейками

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчально-методичні видання

1. *Стратегічні комунікації ЄС: протидія деструктивним впливам*: кол. моногр. / за заг. ред. д-ра політ. наук, проф. Н. Карпчук. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 308 с. (С. 90-128, 210-259, 280-302) <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22712>
2. Карпчук Н. Ініціативи Європейського Союзу в боротьбі з пропагандою тероризму. *Гуманітарні візії*, Том 6, число 2, 2020, с. 15-20. DOI: <https://doi.org/10.23939/shv2020.02.015>.
3. Карпчук Н., Юськів Б. Вплив російської пропаганди на формування іміджу української влади. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2020, № 2 (8), с. 73-82. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/issue/view/11/8>
4. Карпчук Н. EUvsDisinfo як інструмент стратегічних комунікацій ЄС у країнах Східного Сусідства й державах-членах. *Україна в координатах Східного партнерства: пошук геополітичних пріоритетів крізь призму національної безпеки: матеріали інтернет-конференції*, Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2022, с.31-34.
5. Карпчук Н. Стратегічні комунікації ЄС в контексті безпекової політики. Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики: європейський та глобальний рівні: матеріали Інтернет-конференції, Луцьк, 19 травня, 2022, с. 5-10.
6. Юськів Б., Карпчук Н., Пелех О. Структура стратегічних комунікацій як основа ефективного комунікаційного менеджменту України в умовах війни. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*, 2023, № 2 (16). С. 92-118. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/318/293>
7. Yuskiv B., Karpchuk N., Pelekh O. The Structure of Wartime Strategic Communications: Case Study of the Telegram Channel Insider Ukraine. *Politologija*, 2022, Vol. 107 (3), p. 90-119, DOI: <https://doi.org/10.15388/Polit.2022.107.3>, <https://www.journals.vu.lt/politologija/article/view/28365/28762>

8. Карпчук Н. Еволюція стратегічних комунікацій Європейського Союзу в умовах агресії РФ проти України. *European Perspective: Сучасні виклики та можливості для України*: кол. моногр. / за заг. ред.: Н. В. Павліхи, упорядкування І. О. Цибалюк. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. (306 с.). 228 – 243 с.

9. Fedoniuk S., Karpchuk N. Dynamics of the EU Strategic Communications Regarding the European Integration of Ukraine. *On-line Journal Modelling the New Europe*, 2024. № 45. Р. 79 – 118, https://neweurope.centre.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2024/09/NR.-45_SEPTEMBRIE-2024.pdf

Основна література

1. Доктрина зі стратегічних комунікацій, 2020, URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/10.pdf>

2. Зелена книга протидії дезінформації / Упоряд. і заг. ред. С. Балан. ГО «Інститут інформаційної безпеки». К., 2022. 178 с.

3. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій : практичний

4. посібник / [Л. Компанцева, О. Заруба, С. Череватий, О. Акульшин; за заг. ред. О. Давліканової, Л. Компанцевої]. Київ: ТОВ «ВІСТКА», 2022, 278 с.

5. Andriukhina V., Homaniuk O., Yelova T., Korotkyi V., Kotsiuba V., Taradiuk R., Shuliak N. Digitalization and strengthening resistance to misinformation in Ukraine as the instrument of strategic communications. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. 14/01/XL. (Volume 14, Issue 1, Special Issue XL). 2024. P.97-103. https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140140/papers/A_16.pdf

6. EU DisinfoLab, URL: <https://www.disinfo.eu/>

7. EU East Stratcom Task Force, URL: <http://www.tepsa.eu/wp-content/uploads/2015/12/Kimber.pdf>

8. García, Juan Pablo Villar, Quirós, Carlota Tarín and Soria, Julio Blázquez. “Strategic communications as a key factor in countering hybrid threats”, *European Parliamentary Research Service* (Brussels, March 2021), [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/656323/EPRS_STU\(2021\)656323_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/656323/EPRS_STU(2021)656323_EN.pdf).

9. Krugliy O., Kozak A., Morenchuk A., Yelova T., Fesyk O., Karpuk I., Shuliak N. Theoretical basis of studying the concept of strategic communications in international relations. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*. Special Issu. 13/02-XXXII. 2023. P. 123–126. http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130132/papers/A_22.pdf

10. NATO Strategic Communications Centre of Excellence, URL: <https://stratcomcoe.org/>

11. NATO STRATEGIC COMMUNICATION HANDBOOK, URL: <http://stratcom.nuou.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/NATO-STRATEGIC-COMMUNICATION-HANDBOOK.pdf>

12. Pashentsev Ye. Strategic Communication in EU-Russia Relations, 2020,

13. StratCom Activity Report. *European External Action Service*, 2021, https://www.eeas.europa.eu/eeas/2021-stratcom-activity-report-strategic-communication-task-forces-and-information-analysis-division_en

14. StratCom Ukraine, URL: <https://stratcomua.org/ua>

15. *Strategic Communication in EU-Russia Relations: Tensions, Challenges and Opportunities*, ed. Evgeny Pashentsev (Cham: Palgrave Macmillan, 2020): 19-20, https://www.academia.edu/40959010/Strategic_Communication_in_EU_Russia_Relations_Strategic_Communication_in_EU_Russia_Relations_Tensions_Challenges_and_Opportunities_Ed_Evgeny_Pashentsev_Cham_Palgrave_Macmillan_2020

16. US Department of Defense, *Strategic Communication: Joint Integrating Concept* (Washington, DC: Department of Defense, 7 October 2009): ii, <https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA510204.pdf>.

17. Zerfass, Ansgar, Verčič, Dejan, Nothhaft, Howard and Werder, Kelly Page. "Strategic Communication: Defining the Field and its Contribution to Research and Practice", *International Journal of Strategic Communication*, 12:4 (2018): 487-505, DOI: [10.1080/1553118X.2018.1493485](https://doi.org/10.1080/1553118X.2018.1493485)